

Juridiska sekretariatet
Christophe Kellner Jurist

Ändringar i KIFS 2017:7 (ändringsföreskrifterna KIFS 2018:3)

Sammanfattning

I denna PM redogörs för bakgrunden till ändringsföreskrifter avseende nya ansökningsavgifter för allmänkemikaliedispenser. Ändringsföreskrifterna innebär att ansökningsavgiften för handläggning av samtliga dispensärenden enligt förbudsförordningen, bl.a. rörande metylenklorid och kvicksilver, samt ärenden enligt detergentförordningen ska vara 15 000 kronor.

Ändringarna träder i kraft den 1 januari 2019.

Bakgrund

I denna promemoria redogörs för bakgrunden till nya offentligrättsliga avgifter avseende s.k. allmänkemikaliedispenser. Med detta begrepp avses här den typ av ärenden som Kemikalieinspektionen har enligt främst den EU-rättsliga [detergentförordningen](#)¹ och den svenska [förbudsförordningen](#)².

Förutom sådana ärenden finns det hos Kemikalieinspektionen även andra typer av dispensärenden vad gäller allmänkemikalier för vilka det finns bestämmelser i Kemikalieinspektionens grundföreskrifter [KIFS 2017:7](#).³ Kemikalieinspektionen saknar dock bemyndigande för att ta ut avgifter beträffande dessa senare ärenden varför ändringsföreskrifterna inte innehåller några sådana bestämmelser.

För närvarande finns det enbart bestämmelser om avgift för handläggning av ärenden rörande metylenklorid.⁴ Avgiften är på 2 500 kronor och har legat på denna nivå sedan 1997.⁵ För övriga dispensärenden saknas således bestämmelser om

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 om tvätt- och rengöringsmedel.

² Förordning (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter.

³ Detta gäller dispensärenden avseende färger och lacker enligt VOC-direktivet (6 kap. KIFS 2017:7); avseende formaldehyd (8 kap. KIFS 2017:7). Slutligen finns det även bestämmelser om genetiskt modifierade organismer GMO men dessa lyder under egna avgiftsregler (10 kap KIFS 2017:7).

⁴ 5 kap. 6 § KIFS 2017:7.

⁵ KIFS 1997:3, i kraft den 1 april 1997.

avgifter varför sådana ansökningar är gratis för en sökande. Denna omständighet innebär även ett avsteg från den i miljörettslig lagstiftning grundläggande principen om att förorenaren betalar.

Dessa ärenden hos Kemikalieinspektionen har varit underfinansierade under en längre tid vilket även beskrivits i myndighetens årsredovisningar de senaste åren.⁶ Kemikalieinspektionen disponerar inte avgifterna utan redovisar intäkten mot inkomsttitel enligt regleringsbrevet. Verksamheten finansieras genom Kemikalieinspektionens anslag. Full kostnadstäckning nås inte med dagens avgifter.

Bemyndigande

Kemikalieinspektionen har bemyndigande enligt 6 kap. 49 § [förordningen \(1998:940\)](#) om avgifter för provning och tillsyn enligt miljöbalken att meddela föreskrifter i de fall som anges enligt dessa ändringsföreskrifter.

Ändringsföreskrifterna

Ändringsföreskrifterna grundas i ett behov av att anpassa intäkten avseende de aktuella dispensärendena genom att utnyttja bemyndigandet förordningen (1998:940) i högre utsträckning än tidigare för att kunna avgiftsbelägga fler dispensärenden. Vidare behövs en anpassning till de kostnadsnivåer som uppkommer i samband med myndighetens beredning av de aktuella ärendena.

På en punkt innebär dock de nya bestämmelserna att vi för närvarande gör bedömningen att det saknas anledning att utnyttja bemyndigandet och ta ut avgift. Det gäller ärenden enligt svavelförordningen.⁷ Skälet är främst att dessa ärenden skiljer sig från övriga ärenden enligt avgiftsbemyndigandet. Dessa ärenden avser inte någon provning av en dispensansökan utan gäller renodlade tillsynsåtgärder. Det kan då konstateras att de företag som berörs i denna del redan rapporterar in uppgifter till Kemikalieinspektionens produktregister varför de också betalar en kemikalieavgift som används för just tillsynsändamål.

Ändringsföreskrifterna innebär att ansökningsavgiften för handläggning av samtliga ärenden enligt förbudsförordningen (bl.a. rörande metylenklorid och kvicksilver) samt ärenden enligt detergentförordningen ska vara 15 000 kronor.

Vad gäller föreskrifternas formella utformning har vi valt att behålla den statiska hänvisningen till detergentförordningen som förekommer i bemyndigandet i 6 kap. 49 § 1 förordningen (1998:940) om avgifter. Skälet är att för det fall EU-bestämmelserna ändras så bör Kemikalieinspektionen i egenskap av regelgivare lämpligen överväga om någon ändring behöver göras i myndighetens föreskrifter.

---

⁶ Jfr. <https://www.kemi.se/om-kemikalieinspektionen/organisation/sa-har-styrs-vi> rubriken årsredovisningar 2015-2017.

⁷ 36-37, 42-43 §§ [förordningen \(2014:509\)](#). Jfr punkt 3 i 6 kap. 49 § förordningen (1998:940).

Konsekvensutredning

[Förordningen \(2007:1244\)](#) om konsekvensutredning vid regelgivning gäller för förvaltningsmyndigheter under regeringen. Av 4 § i förordningen framgår att en myndighet så tidigt som möjligt ska utreda föreskrifternas kostnadsmässiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning. Bifogat övrigt underlag i ärendet finns en konsekvensutredning av de nya bestämmelserna. Vår bedömning är att en avgiftshöjning inte får några direkta effekter på antalet ansökningar. Däremot kommer Kemikalieinspektionen att kunna få en ersättning som bättre än i dag svarar mot de kostnader som läggs på dessa ärenden. Dessutom ligger en sådan åtgärd i linje med regeringens mål om full kostnadstäckning för avgiftsbelagd verksamhet.⁸

Ikraftträdande

Ändringsföreskrifterna innebär att bestämmelserna om de nya avgiftsnivåerna träder i kraft den 1 januari 2019. Skälet till att vi föreslår att de nya avgiftsnivåerna ska träda i kraft vid årsskiftet är att vi bedömer det som lämpligt att samma regler gäller för ett helt verksamhetsår.

Utformning av ändringsföreskrifterna

Kemikalieinspektionen föreskriver med stöd av 6 kap. 49 § förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken i fråga om Kemikalieinspektionens föreskrifter (KIFS 2017:7) om kemiska produkter och biotekniska organismer

dels att 5 kap. 6 § ska upphöra att gälla,

dels att det ska införas ett nytt kapitel, 11 kap., av följande lydelse.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
<p>5 kap. Klorerade lösningsmedel Avgifter 6 § Den som ansöker om dispens ska betala en ansökningsavgift på 2 500 kronor till Kemikalieinspektionen. Ansökningsavgiften ska betalas när ansökan görs. Om det finns särskilda skäl kan Kemikalieinspektionen besluta att ansökningsavgiften ska nedsättas eller efterskänkas.</p>	

⁸ 5 § [avgiftsförordningen \(1992:191\)](#) samt ESV 2015:32, sid. 23.

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
<p>11 kap. Har upphävts genom KIFS (2018:1).</p>	<p>11 kap. Avgifter för prövning av vissa ärenden</p> <p>Tillämpningsområde</p> <p>1 §¹ Detta kapitel innehåller bestämmelser om vilka avgifter som ska betalas vid Kemikalieinspektionens handläggning av ärenden enligt</p> <ul style="list-style-type: none"> - artikel 5 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 648/2004 av den 31 mars 2004 om tvätt- och rengöringsmedel, i lydelsen enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1336/2008 av den 16 december 2008, och - förordningen (1998:944) om förbud m.m. i vissa fall i samband med hantering, införsel och utförsel av kemiska produkter. <p>Ansökningsavgift</p> <p>2 §² Den som ansöker om undantag enligt artikel 5 i förordningen (EG) nr 648/2004, eller dispens enligt förordningen (1998:944) ska betala en ansökningsavgift om 15 000 kronor.</p> <p>Gemensamma bestämmelser om avgifter</p> <p>3 §³ Bestämmelser om betalning och om möjlighet att i vissa fall nedsätta eller efterskänka avgifter enligt detta kapitel finns i 9 kap. förordningen (1998:940).</p>

Dessa föreskrifter träder i kraft den 1 januari 2019.

---

¹ Tidigare 11 kap. 1 § upphävd genom KIFS 2018:1.

² Tidigare 11 kap. 2 § upphävd genom KIFS 2018:1.

³ Tidigare 11 kap. 3 § upphävd genom KIFS 2018:1.